จดหมายข่าว สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ
ปี พ.ศ. 2555 ฉบับที่ 1
UN High Commissioner for Refugees (UNHCR)
Bangkok Office newsletter, Year 4: 2012. Volume 1

UNHCR
The UN Refugee Agency

With you

ฝึกอาชีพเปลี่ยนชีวิต
New Skill, New Life

© UNHCR

พนักงานระดมทุนของยูเอ็นเอชซีอาร์
UNHCR Fundraisers

ยูเอ็นเอชซีอาร์ ดำเนินการระดมทุนผ่านพนักงานระดมทุนเท่านั้น ซึ่งเป็นการบริจาคผ่านบัตรเครดิตแบบระยะยาว พบและพูดคุยกับเขา และเธอได้ที่ห้างสรรพสินค้า อาคารสำนักงาน และสถานที่สาธารณะอื่น เพื่อสร้างชีวิตใหม่แก่ผู้ลี้ภัยในประเทศไทย

UNHCR in Thailand only raises funds from the face to face fundraising program. Meet our energetic fundraisers at major department stores, office building and public places to find out how to rebuild lives of refugees in Thailand.

ทีมพนักงานระดมทุน
Fundraiser's team.

ยูเอ็นเอชซีอาร์บริจาค ช่วยน้ำท่วม 9 ล้านบาท
UNHCR Provides Flood Relief Efforts Worth 9 Million Baht

ในยามที่ประเทศไทยประสบอุทกภัยครั้งใหญ่ในรอบ 50 ปี ยูเอ็นเอชซีอาร์ ร่วมบริจาคเงิน 1.5 ล้านบาท และตะเกียงพลังงานแสงอาทิตย์ 5,000 ชุด มูลค่า 7.5 ล้านบาท เพื่อแสดงความขอบคุณที่ชาวไทยให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยเป็นเวลาเกือบ 40 ปี เจ้าหน้าที่ยูเอ็นเอชซีอาร์ร่วมลงพื้นที่แจกตะเกียงพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งขณะนี้ ส่งถึงมือผู้ประสบภัยในพื้นที่จ.นนทบุรี ปทุมธานี ลพบุรี และนครปฐมเรียบร้อยแล้ว เราขอเป็นกำลังใจให้ทุกท่านฝ่าวิกฤติครั้งนี้ไปได้ด้วยดี

When Thailand is facing the worst floods in 50 years, UNHCR makes cash donation of 1.5 million Baht and donates 5,000 solar lanterns worth 7.5 million Baht. We wish to express a gesture of gratitude for the country's hospitality in hosting refugees for nearly four decades. UNHCR Officers visited the flooded areas to distribute the lanterns. As of today, flood survivors in Nonthaburi, Pathumthani, Lopburi and Nonthaburi receive the lanterns to protect them at night.

มร. เจมส์ ลินช์
ผู้แทนยูเอ็นเอชซีอาร์ส่งมอบตะเกียงแก่นายพระนาย สุวรรณรัต ปลัดกระทรวงมหาดไทย
Mr. James Lynch, UNHCR Representative in Thailand presents solar lanterns to Mr. Pranai Suwannarat, Permanent Secretary, Ministry of Interior.

เจ้าหน้าที่ยูเอ็นเอชซีอาร์ส่งตะเกียงพลังงานแสงอาทิตย์ถึงมือผู้ประสบอุทกภัย
UNHCR Officer hands the solar lantern to the flood survivor.

วิกฤติความแห้งแล้งในแอฟริกาตะวันออก
East Africa Crisis

ความแห้งแล้งที่โหดร้ายที่สุดในรอบ 60 ปี ได้สร้างวิกฤติการขาดแคลนอาหารในแอฟริกาตะวันออก โดยผู้คนกว่า 12 ล้านคน กำลังต้องการความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมอย่างเร่งด่วน ครึ่งหนึ่งของประชากรชาวโซมาเลีย 7.5 ล้านคนได้รับผลกระทบจากความแห้งแล้งในครั้งนี้

หนึ่งในสามของชาวโซมาเลียต้องตกอยู่ในฐานะผู้ลี้ภัยหรือผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ขณะที่ภาวะขาดแคลนอาหารยังคงอยู่ในสถาพวิกฤติ

ยูเอ็นเอชซีอาร์ให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนแก่ผู้คนหลายแสนคนที่หนีจากความขัดแย้ง และภาวะอดอยาก

The worst drought in 60 years has caused the world's most severe food crisis in East Africa with more than 12.4 million people currently in need of urgent humanitarian assistance. UNHCR is on the ground in the region providing emergency relief and assistance to the hundreds of thousands fleeing conflict and famine.

ครอบครัวชาวโซมาเลียลงทะเบียนเพื่อได้รับเต้นท์ในค่ายผู้ลี้ภัยในประเทศเคนย่า
A Somali refugee family is registered to receive a tent at refugee camp in Kenya.

ฝึกอาชีพเปลี่ยนชีวิต

โดย สกุณี ฉัฐพูลวัฒน์

With You ฉบับนี้ ยูเอ็นเอชซีอาร์ มีความภูมิใจอย่างยิ่งที่มีโอกาสนำเสนอแง่มุมเล็กๆ ของความสุขที่เกิดขึ้นในค่ายผู้ลี้ภัยในเขตจังหวัดตาก ซึ่งมาจากการได้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพต่างๆ สนับสนุนโดยยูเอ็นเอชซีอาร์ ไม่ว่าจะเป็นการอบรมภาคเกษตรกรรม หรือการฝึกอบรมทักษะเพื่อการหาเลี้ยงชีพในด้านต่างๆ อาทิ ตัดผม ทำอาหาร ซ่อมเครื่องยนต์ เป็นต้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาศักยภาพของผู้ลี้ภัยให้พึ่งพาตนเองได้ และสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

ผู้ลี้ภัย 4 คนที่ With You ได้มีโอกาสสัมภาษณ์แม้เพียงชั่วเวลาสั้นๆ ล้วนแล้วแต่เป็นคนที่ไม่ยอมพ่ายแพ้แก่โชคชะตา พวกเขาลุกขึ้นปลุกปลอบตัวเองให้เข้มแข็ง และแสวงหาหนทางแห่งการงานให้กับตัวเองเท่าที่จะทำได้ในค่ายแห่งนี้

อ่อง เพี่ยว จ่อ

“ได้ใช้ความรู้ที่ฝึกอบรมมาเต็มที่เลยนะ เวลา (หมู) ไม่สบาย ก็รู้ว่าจะดูแลอย่างไร”

© UNHCR/A.Achakulwisut

อ่อง เพี่ยว จ่อ จุดเริ่มต้นของสัตวแพทย์

แววตาของชายหนุ่มวัย 17 ปี นาม อ่อง เพี่ยว จ่อ มุ่งมั่น เต็มไปด้วยพลัง ไม่เคยมีสักครั้งที่เขาจะมีสีหน้าหมองเศร้า ยิ่งเมื่อได้พูดถึงงานเกษตรที่ตนเองได้ทำหลังรับการฝึกอบรมภาคเกษตรกรรม จากองค์การ ZOA ซึ่งยูเอ็นเอชซีอาร์ เป็นผู้สนับสนุนด้วยแล้วละก็ ราวกับว่าในดวงตาคู่นั้นมีดวงไฟแห่งความหวังลุกโชน

อ่อง เพี่ยว จ่อ เล่าย้อนความให้ฟังว่าพ่อของเขาจมน้ำตายตั้งแต่เขายังเด็ก แม่จึงต้องเลี้ยงลูกๆ มาเพียงลำพัง ไม่มีที่ดินทำกินและไม่มีทั้งบ้านเป็นของตนเอง เขาและพี่ๆ จึงหาทางทำงานรับจ้างในร้านอาหารตั้งแต่ตนเองยังอายุเพียง 6 ปีเท่านั้น กระนั้นก็ตาม เขาก็ยังได้เรียนหนังสือจนจบ ม.1 (เทียบชั้นกับบ้านเรา) แต่เพราะหมู่บ้านที่เขาและครอบครัวพักอาศัยอยู่ถูกทหารเข้ามาเกณฑ์ชายหนุ่มไปเป็นลูกหาบอยู่บ่อยๆ แม่จึงตัดสินใจพาพี่ๆ และอ่อง เพี่ยว จ่อ หลบหนีข้ามประเทศออกมาพร้อมกับครอบครัวอื่นๆเพื่อความปลอดภัย

4 ปีกว่าแล้วที่เขากลายมาเป็นผู้ลี้ภัยในค่ายแห่งนี้ อ่อง เพี่ยว จ่อ เล่าว่า เขาเห็นประกาศรับสมัครอบรม จึงตั้งใจสมัครเพื่อจะได้รับการอบรม

“ตอนอ่านป้ายที่ติดไว้เขาบอกว่า รับคนอบรมเกษตร อบรมเสร็จแล้วจะได้ทำงานด้วย ผมก็ตัดสินใจเลยว่าจะต้องสมัครให้ได้ มีคนสมัคร 50 คน แต่เขาเอาผู้หญิง 20 คน ผู้ชาย 20 คน

ตอนนั้นก็กลัวเหมือนกันว่าจะไม่ได้ บอกตัวเองว่าต้องทำให้ดีที่สุด ตั้งใจกรอกใบสมัครและพยายามตอบคำถามให้ดีที่สุดครับ เพราะอยากให้เขารับเข้าอบรม เขาถามว่าเคยเลี้ยงสัตว์ไหม คนที่ไม่เคยเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่จะมีโอกาสได้รับเลือกมากกว่า เพื่อจะได้เรียนรู้ ผมไม่เคย ก็บอกเขาไปตรงๆ ครับ”

“พอรู้ว่าตัวเองได้รับเลือกให้อบรม ผมรู้สึกตื่นเต้น ดีใจมากว่าตัวเองจะได้ทำงานแล้ว”

เขาเล่าด้วยรอยยิ้มบนใบหน้า ราวกับว่าการประกาศผลได้รับการอบรมเพิ่งผ่านพ้นไปเมื่อวานนี้เอง

“ผมได้เรียนรู้ทั้งวิธีปลูกผัก ดูแลแปลงผัก วิธีเลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ หลังจากอบรมก็ได้ทำงานด้วย ผมทำที่แปลงสาธิต และงานที่ทำทุกวันนี้คือ เป็นผู้ช่วยอาจารย์ดูแลเลี้ยงหมู ฉีดยาให้หมู”

อ่อง เพี่ยว จ่อ ทำงานอาทิตย์ละ 6 วัน เขาได้ค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนละ 780 บาท

“เงินที่ผมได้มาก็ให้แม่หมดครับ เวลาอยากได้อะไรก็จะขอแม่เอา ส่วนใหญ่ผมไม่ค่อยซื้ออะไร นอกจากกินขนมบ้าง พอแม่ได้เงินก็จะเอาไปซื้ออาหารหมู”

หลังจากเข้าฝึกอบรมแล้ว เขาได้ใช้ความรู้ที่เรียนมาอย่างสม่ำเสมอ

“ได้ใช้ความรู้ที่ฝึกอบรมมาเต็มที่เลยนะ เวลาไม่สบายก็รู้ว่าจะดูแลอย่างไร หรือถ้าหมูของเพื่อนไม่สบายก็ไปช่วยดูแล หรือทำคลอดให้เขา เราก็ได้เงินด้วย...ผมทำเป็นหมดทุกอย่างครับ”

เขาเล่าว่าเพราะครอบครัวของเขาลำบากมาตั้งแต่เด็ก จึงทำให้เขามุ่งมั่นตั้งใจทำงานทุกอย่างที่มีโอกาส

“ผมอยากมีอาชีพ ถ้ามีเงินก็อยากเรียนต่อ เรียนในแคมป์แล้วค่อยดูอีกทีว่าจะเรียนอะไรต่อไป...

ผมอยากเป็นสัตวแพทย์ เพราะตอนนี้ก็ได้ทำด้านนี้อยู่ ถ้าได้เรียนต่อไปสูงๆ ก็คงดี”

ดวงตาเขาลุกโชนด้วยความหวังอีกครั้ง ยิ่งเมื่อคำพูดนี้ประกอบเข้ากับฉากหลังที่เป็นเล้าหมูของเขาด้วยแล้ว ไม่น่าแปลกใจเลยหากความตั้งใจของชายหนุ่มที่มีความมุ่งมั่น และแววตาเป็นประกายเช่นเขาจะเป็นจริงในวันหนึ่งข้างหน้า

Junior Veterinarian

Agricultural training at a refugee camp in Thailand has transformed refugee Aung Phyo Kyaw from a 17-year-old who only finished Grade 7 into a confident young man with a dream. He not only learned how to raise pigs, but to give them their medicine. “I want to work,” he says. “If I have enough savings, I want to continue to study. I want to be a veterinarian.” As he’s already caring for sick animals, he thinks “it would be good to have higher education.”

จอ เธท
ช่างตัดผมพิการกับร้านของเขา

ถ้าจะมีการให้รางวัลคนพิการที่ไม่ท้อต่อชีวิตแล้วละก็ เชื่อได้ว่าเรื่องราวของ **จอ เธท** ชายพิการขาคนนี้สมควรได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในผู้ได้รับรางวัลอย่างแน่นอน เพราะชั่วชีวิตของเขานั้นเต็มไปด้วยความมุ่งมั่นเพื่อชีวิตที่ดีกว่าตลอดเวลา ทั้งยังไม่เคยท้อใจและหยุดแสวงหาหนทางที่เหมาะสมกับตนเองเลยสักวัน

จนกระทั่งวันนี้ที่เขาได้กลายมาเป็นช่างตัดผม และกำลังเปิดร้านตัดผมเป็นของตนเองในค่ายแห่งนี้ หลังจากที่ได้เข้ารับการฝึกอบรมนานกว่า 3 เดือน

เขาเริ่มต้นเรื่องราวของเขาตั้งแต่วันที่ยังเป็นชายหนุ่มที่มีครอบครัวอยู่ในหมู่บ้านเล็กๆ แห่งหนึ่งแล้วถูกเกณฑ์ไปช่วยทหารแบกของและช่วยทำครัวในป่า หลายต่อหลายหนเขารอดพ้นอันตรายมาได้ แต่แล้ววันหนึ่งขณะที่ไปตักน้ำในลำธารเพื่อมาหุงข้าว ขาขวาเขาเหยียบกับระเบิดอย่างจังที่ริมลำธาร หลังจากไม่ได้สติ เขาตื่นขึ้นมาที่โรงพยาบาล กว่าสองเดือนเขานอนพักรักษาตัวที่นั่น แล้วจึงได้ใส่ขาเทียมและกลับไปอยู่ที่หมู่บ้าน

“กลับไปอยู่บ้านก็ลำบาก ทำมาหากินก็ยาก บ้านผมไม่มีที่ดิน ไม่มีนาไร่ เมียขายอาหารในหมู่บ้านก็เป็นคนหาเงินเป็นหลัก อยู่ยากตรงที่ทหารยังคงเข้ามาเกณฑ์คนไปทำงาน...ลำบากมาก”

จอ เธทหวนคิดถึงวันที่ต้องเผชิญความทุกข์ก่อนที่เขากับครอบครัวและเพื่อนๆ ในหมู่บ้านจะต้องหนีออกมาเพื่อแสวงหาทางรอดให้กับชีวิต กว่าสี่ปีที่ จอ เธทได้มาพักพิงอยู่ที่ค่ายแห่งนี้ สิ่งที่เขาทำอยู่เสมอคือ แวะเวียนไปดูประกาศรับฝึกอบรมอาชีพซึ่งสนับสนุนโดยยูเอ็นเอชซีอาร์ และตั้งใจฝึกอาชีพเหล่านั้นโดยหวังว่าสักวันหนึ่งตนเองจะสามารถหางานที่เหมาะสมกับร่างกายได้

“ตัวผมเองเสียขาไป ก็เป็นเหมือนคนที่ไม่มีความสามารถ ทำอะไรไม่ได้ ตัวเองเลยคิดว่าน่าจะมีอะไรที่พอทำได้ เพราะฉะนั้นถ้ามีโอกาสได้เรียนรู้อะไร ผมจะหาทางเรียน หาความรู้ใส่ตัว คิดตลอดว่าต้องมีความรู้ถึงจะมีชีวิตที่ดีขึ้นได้ ”

จอ เธท

“ตัวผมเองเสียขาไป ก็เป็นเหมือนคนที่ไม่มีความสามารถ... ถ้ามีโอกาสได้เรียนรู้อะไร ผมจะหาทางเรียน”

© UNHCR/A.Achakulwisut

ก่อนที่จอ เธทจะฝึกอบรมตัดผม เขาแจกแจงให้ฟังว่าเขาเคยเข้ารับการฝึกอบรมช่างไม้นานถึง 5 เดือน จนสามารถทำโต๊ะ ทำเก้าอี้ได้

“แต่ความรู้อย่างนั้นใช้ยาก เพราะกว่าจะทำโต๊ะหรือเก้าอี้ มันต้องมีอุปกรณ์ ต้องมีต้นทุน ต้องมีไม้ ซึ่งมันหายาก”

หลังจากฝึกงานเป็นช่างไม้ จอ เธทได้ฝึกอบรมเกษตร ได้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผัก แต่เขาคิดว่าประโยชน์ที่ได้ยังไม่มาก ยังไม่สามารถช่วยครอบครัวได้เต็มที่

“พอรู้ว่ามีการอบรมตัดผม ผมก็เลยตัดสินใจไปเรียนการอบรมนี้ทำให้ผมได้เรียนรู้วิธีการ และการฝึกฝนตัดผมจริงๆ ทำให้ผมรู้ว่า มันเป็นอาชีพได้จริงๆ ด้วย”

สำหรับผู้ลี้ภัยที่ได้รับการฝึกอบรมเป็นช่างตัดผมรุ่นเดียวกับจอ เธทนั้น มีทั้งหมด 20 คน แบ่งเป็นผู้ชาย 10 คน และผู้หญิง 10 คน
หลังอบรมทุกคนใช้ความรู้ในการตัดผมให้กับพี่น้องและครอบครัวมากกว่าจะไปเปิดร้านหรือทำงานโดยตรง จอ เธท บอกว่า

“คนที่เขามาเรียนเพราะเขาสนใจอยากตัดผมให้เป็นเท่านั้น แต่สำหรับผมตั้งใจเลยว่า จะเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเปิดร้านให้ได้ แต่ก็มีบางคนนะที่ไปรับจ้างตัดผมให้กับร้านอื่นๆ ด้วย”

ระหว่างการสนทนา จอ เธทบอกว่า พรุ่งนี้จะเป็นวันแรกของการเปิดร้านตัดผมของเขา

“พรุ่งนี้จะเปิดร้านผมตื่นเต้น ดีใจมาก ดีใจที่ตัวเองจะได้ทำงาน มีรายได้ คนพิการที่อยู่ที่นี่ไม่มีใครมีอาชีพหรอก มีบางคนที่พอรับจ้างได้บ้างเท่านั้น”

“ถึงไม่เคยคิดว่าชีวิตนี้ตัวเองจะเป็นช่างตัดผมเลยก็ตาม แต่ผมก็ตั้งใจว่าอยู่ที่นี่ก็จะทำอาชีพนี้ไปเรื่อยๆ ให้ดีที่สุด”

แล้วรอยยิ้มบางๆ ปรากฏบนใบหน้าของจอ เธท....

แม้ในความเป็นจริง จอ เธท จะไม่เคยได้รับรางวัลใดๆ สำหรับผู้พิการที่ไม่ทดท้อต่อชีวิตก็ตาม แต่การได้ลงมือทำในสิ่งที่ตนเลือก
เพื่อยืนยันคุณค่าความเป็นมนุษย์ของเขานั้น ก็ดูจะมีความหมายมากกว่ารางวัลใดๆ ทั้งสิ้นแล้ว

A Disabled Barber and His Shop

Living in Myanmar, Kyaw Thet lost his leg to a land mine while doing forced labour for soldiers. Now safe in a refugee camp in Thailand, he’s found new training opportunities. “Losing one leg is losing ability,” the 47-year-old refugee says. “I can’t do many things. So I think if there is anything I can do or learn, I will try my best to learn them. I always think that having knowledge will make my life better.” He’s already proving that by opening his own barber shop after completing a hairdressing course funded by UNHCR.

ซอ เจน
เลี้ยงไก่เพื่อหล่อเลี้ยงจิตใจ

ไม่น่าเชื่อว่าชายคนนี้จะเคยผ่านเรื่องร้ายๆ ในชีวิตมามากมาย เพราะเมื่อทีมงาน With You ได้พบเจอและพูดคุยกับเขาแล้ว
รอยยิ้มอันเปิดเผยและเบิกบานปรากฏชัดบนใบหน้าตลอดเวลา
มีเพียงบางช่วงขณะที่เล่าถึงเหตุการณ์เมื่อต้องหนีทหารออกมาจากหมู่บ้านเท่านั้นที่สีหน้าของเขาจะสลดลงบ้าง แต่ก็เพียงแค่ชั่วครู่แค่นั้นเอง
เพราะเมื่อเขาพูดถึงไก่ที่เลี้ยง พูดถึงความรู้ที่ได้รับ พูดถึงงานที่ได้ทำในค่ายแห่งนี้ ใบหน้าของ **ซอ เจน** กลับมาแช่มชื่นและสว่างสดใสอีกครั้ง

ซอ เจน

“ไม่ว่าเราจะอยู่ที่ไหน ถ้าเรามีความรู้เราก็ทำอะไรได้ไม่ว่าเราจะอยู่ที่ไหน เมื่อเรามีความรู้เราก็สามารถพึ่งพาตัวเองได้”

© UNHCR/A.Achakulwisut

ซอ เจนมีอายุ 40 ปีแล้ว แต่รอยยิ้มของเขาเหมือนเด็กๆ ที่น่าเอ็นดูและดูเป็นมิตรอย่างจริงใจ คำพูดแต่ละคำของเขามีนัยสำคัญของการใช้ชีวิตแฝงอยู่เสมอ
เป็นคำพูดง่ายๆ ที่สะท้อนถึงภาวะจิตใจอันเปี่ยมล้นด้วยความสุขจากการได้พบเจอคุณค่าของการมีชีวิตอยู่ทุกวันนี้
ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้คำจำกัดความว่าผู้ลี้ภัยหรือไม่ก็ตาม

“ไม่ว่าเราจะอยู่ที่ไหน ถ้าเรามีความรู้ เราก็ทำอะไรได้ ไม่ว่าเราจะอยู่ที่ไหน เมื่อเรามีความรู้ เราก็สามารถพึ่งพาตัวเองได้ ทำงานเองได้”

เรื่องราวการฝึกอบรมเพื่อทำงานภาคเกษตรกรรมของ ซอ เจน คล้ายคลึงกับ อ่อง เพี่ยว จ่อ แต่การได้มาซึ่งการคัดเลือกนั้นต่างกันอย่างสิ้นเชิง
เขาต้องเผชิญกับความผิดหวังก่อนที่จะเป็นหนึ่งใน 40 คนของผู้ได้รับการฝึกอบรมที่สนับสนุนโดยยูเอ็นเอชซีอาร์ เขาย้อนคิดถึงวันนั้นเมื่อปีที่ผ่านมาว่า

“พอเห็นป้ายประกาศว่ามีการอบรมเกษตร ได้ปลูกผัก เลี้ยงไก่ เลี้ยงหมูก็สนใจ ตอนที่ลงสมัครไม่ได้สนใจว่าจะได้งานเป็นหลักหรอก แต่อยากได้ความรู้เรื่องการเลี้ยงไก่ เพราะที่เคยเลี้ยงตอนอยู่พม่าก็เลี้ยงแบบปล่อยๆ ธรรมดาๆ”

วันประกาศผลก็ปรากฏว่าผมไม่ได้รับการคัดเลือก วันนั้นผมไปดูรายชื่อ พอไม่เห็นชื่อตัวเองก็ทรุดเลย นั่งลงกับพื้นมือกุมขมับ เสียใจมาก
(เล่าพร้อมทำท่าทางประกอบ) เจ้าหน้าที่มาเห็นเขาก็รู้ว่าผมอยากได้แต่ยังไม่รู้จะช่วยยังไงดี พอดีมีคนที่ได้รับคัดเลือกเขาไม่อยากทำ...
ผมก็เลยได้คัดเลือกเข้ามาแทน” (ยิ้มดีใจอย่างเต็มที่)

ซอ เจนมีเรื่องเล่ามากมาย และเรื่องหนึ่งที่เขาประทับใจมากเกี่ยวกับหน้าที่การดูแลไก่ที่เขาได้รับมอบหมาย วันหนึ่งลมพายุพัดมาอย่างรุนแรงในเวลากลางคืน
ราวสามทุ่มซึ่งเป็นเวลาที่ผู้ลี้ภัยไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้าน แต่เพราะซอ เจนเป็นห่วงกลัวไฟไหม้เล้าไก่และหมูในที่ทำงาน
(แปลงสาธิตโครงการเกษตรกรรม) เขาจึงวิ่งออกจากบ้านที่อยู่ห่างออกไปไกล คืนนั้นเขาโดนจับขังไว้ 1 คืน ในฐานที่ทำผิดกฎของค่าย ที่น่าสนใจคือ
เขาเล่าเรื่องนี้ด้วยสีหน้าภาคภูมิใจและมีความสุขว่าเขาได้ทำหน้าที่ของเขาอย่างดีที่สุด

ระหว่างพูดคุยเรื่องการฝึกอบรมและการทำงาน เมื่อขอให้เขาย้อนถึงวันเวลาที่อยู่ในพม่า ซอ เจนมีสีหน้าสลดลงไปอย่างเห็นได้ชัด เขาบอกว่าก่อนมาที่นี่ 4 ปีที่แล้ว เขาเคยถูกทหารเกณฑ์ไปแบกของอยู่ถึง 2 ครั้ง มีครั้งหนึ่งถูกทหารใช้ปืนตีหลังจนเกือบเสียชีวิตเพราะแบกข้าวสารกระสอบใหญ่กับเพื่อนอีกคนไม่ไหว เมื่อกลับมาถึงบ้านเขาจึงตัดสินใจหนี

"ไม่กล้ากลับไปหรอก ถ้ากลับไปผมต้องตายแน่ๆ" ความโศกเศร้าปรากฏบนใบหน้า

หลังอบรมเขาเล่าถึงความรู้จากการอบรมเรื่องไก่ว่า หลายเรื่องไม่เคยรู้ก็ได้รู้ ทำให้สามารถเลี้ยงไก่ได้ดี ไม่ตายง่ายๆ เหมือนที่เคยเลี้ยงมาก่อน เช่น รู้ว่าเมื่อถึงฤดูหนาว ต้องผิงไฟให้ไก่อบอุ่นเพื่อไม่ให้ไก่หนาวตาย รู้วิธีที่จะคัดเลือกไข่เพื่อฟักเป็นตัว

"การอบรมทำให้ผมได้ความรู้ ได้งานทำ และได้มีเงินเพื่อครอบครัว ทุกวันผมจะมาทำงานให้ตรงเวลา เพราะที่ทำงานถือเป็นสิ่งสำคัญเพราะทำให้ผมได้ความรู้

เวลาอยู่ที่ทำงานผมเหมือนเป็นนักเรียน 1 คน

เวลาอยู่ที่บ้านก็เหมือนเป็นหมอ 1 คน เพราะได้รักษาสัตว์"

ซอ เจนจบคำพูดด้วยรอยยิ้มกว้างที่สุดเท่าที่เขาเคยยิ้มมาเลยก็ว่าได้

A dedicated chicken-farmer

In some countries postal workers say even rain and sleet can't keep them from their rounds. Saw Jane feels much the same. He's been known to rush from his thatched hut on a stormy night to make sure the chickens at the demonstration farm are safe. He learned animal-rearing and elementary veterinary skills - delivering animals - in the course; the discipline is all his own. "Every day, I come to work on time because it's important," he says. "This work gives me knowledge. At work I am a student. At home, I am a doctor."

เอ ธอว์
แม่ปลูกผัก ลูกได้กินขนม

"มันก็จริงที่ว่าเราอยู่ในค่ายอย่างนี้ เราไม่ต้องซื้ออาหาร ไม่ต้องใช้จ่าย
แต่ฉันก็อยากให้ลูกๆ ของฉันได้กินขนมเหมือนลูกคนอื่นๆ บ้าง"

เป็นคำพูดจากความรู้สึกที่ตรงไปตรงมาอย่างที่สุดแล้วสำหรับคนเป็นแม่คนหนึ่ง

© UNHCR/A.Achakulwisut

"เอ ธอว์" แม่ของลูกเล็กๆ สามคน อายุไล่เรียงกันตั้งแต่ 6 ขวบ 4 ขวบ และ 2 ขวบ จึงหาหนทางดิ้นรน หางานทำในค่ายแห่งนี้ เพื่อจะได้มีเงินให้ได้ซื้อขนม ซื้อเสื้อผ้าใหม่ หรือรองเท้าใหม่บ้างในบางโอกาสให้กับลูกๆ ของเธอ

ลูกๆ ของเธออยู่กับเธอเพียงลำพังโดยไร้พ่อ
เพราะพ่อได้หายสาบสูญเมื่อครั้งถูกทหารเกณฑ์ไปช่วยแบกของในป่า เธอเล่าให้ฟังว่า

"สามีฉันถูกเกณฑ์ไปช่วยงานทหารในป่าบ่อยมาก 10 กว่าครั้งเห็นจะได้
ส่วนใหญ่ไปครั้งละ 7-10 วันไม่เคยเกินจากนี้เลย แต่ครั้งสุดท้าย
เขาไปแบกของในพื้นที่ที่มีการสู้รบ ไปนานเป็นเดือนไม่กลับมาสักที
ฉันก็เฝ้ารอ รอจนไม่รู้จะทำยังไงดี กลัวทหารก็กลัว
เพราะเวลาพวกเขามาที่หมู่บ้านก็จะมาเอาเงินของเรา ถ้าไม่มีก็ถูกทุบตี"

แล้วเธอก็ตัดสินใจทิ้งหมู่บ้านเพื่อหาหนทางให้ลูกได้ปลอดภัยโดยหนีออกมาพร้อมๆ กับเพื่อนๆ ในหมู่บ้าน
และหลังจากนั้นก็ได้ยินข่าวว่าสามีของเธอเสียชีวิตแล้วจริงๆ

เอ ธอว์บอกว่าอยู่ในค่าย เวลาเห็นลูกๆ แล้วสงสารทุกครั้ง เธอจึงแวะเวียนไปตามองค์กรต่างๆ เพื่อถามหาดูว่ามีงานอะไรให้เธอสามารถทำได้หรือเปล่า
จนกระทั่งวันหนึ่งเธอจึงได้รับโอกาสให้ทำงานในแปลงผัก โดยมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกับคนอื่นๆ อีก 8 คน ทำงานทุกวันตั้งแต่ 9.00-17.00 น.
มีวันหยุด 1 วันต่อสัปดาห์

“งานที่ต้องทำคือปลูกผัก รดน้ำผัก ถอนหญ้า ผักที่ปลูกก็มีผักกาด มะเขือเทศ มะเขือยาว งานในแปลงผักเราก็พอทำได้อยู่แล้ว และก็ดูคนอื่นๆ ทำด้วย ไม่ยากอะไร”

เมื่อถามถึงลูกๆ ว่าอยู่อย่างไรเวลาเธอมาทำงานในแปลงผัก เธอบอกว่า โชคดีที่ยังมีน้องชายอยู่ในด้วย
แม้เขาจะป่วยด้วยโรคเส้นเลือดทางสมองตีบตันแต่ก็ยังพอช่วยเธอดูแลลูกๆ ได้บ้าง และในช่วงเวลาพักเที่ยง เธอจะรีบกลับบ้านไปให้นมลูกคนเล็ก
และดูแลลูกๆ อีกสองคนเพื่อให้ลูกไม่รู้สึกว่าขาดแม่

ถึงแม้ว่าจะทำงานมีรายได้เล็กน้อย แต่เอ ธอว์ ก็บอกว่าไม่เคยมีเงินเก็บเพราะใช้จ่ายไปกับลูกๆ เป็นหลัก

“อยู่ที่นี่ดี เพราะได้ทำงาน ได้เงิน และเงินที่ได้มาก็ได้ใช้เองหมด ชั้นจะเอาไปซื้อรองเท้าให้ลูก”

วันนี้เธอมีโอกาสได้ทำงาน ได้หาเงิน และได้ใช้เงินจากน้ำพักน้ำแรงที่ลงไปในแปลงปลูกผักแล้ว
เธอจึงใช้เงินทุกบาททุกสตางค์ไปกับความสุขและรอยยิ้มของลูกๆ ของเธออย่างเต็มที่

A Single Mom Farmer

Refugee mom Eh Thaw wants more for her three children than the rations they get in the camp: “I want my children to have some snacks like other children,” she confesses. She’s had to look after the children on her own after her husband was forcibly recruited to work for soldiers in Myanmar at least 10 times - and never came back the last time. Thanks to the agricultural project, she earns money planting and watering vegetables. She’s grateful for safety and for income. “Living here is good…I can buy shoes for my children,” she says.

เอ ธอว์

“ฉันก็อยากให้ลูกๆ ของฉันได้กินขนม เหมือนลูกคนอื่นๆ บ้าง”

© UNHCR/A.Achakulwisut

สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ (ยูเอ็นเอชซีอาร์)
ตู้ ป.ณ. 2-121 ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200
United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)
P.O. Box 2-121, Rajdamnern Nok Avenue, Bangkok 10200
Email: thabaf2f@unhcr.org www.unhcr.or.th UNHCRThailand UNHCRThailand
Donor Service Hotline: 02 665 2523 Fax: 02 661 7075

UNHCR
The UN Refugee Agency